

***Notulen de vierde Raadsvergadering van de leden der
Vrystaatsche Zending in Noord Rhodesie. De Verga-
dering wordt gehouden te Mpangwe, Augustus 15 en
volgende dagen, 1912.***

TEGENWOORDIG — Di. C. P. Pauw, en C. F. Kies; Eerww. P. J. Smit, J. v. Schalkwyk, en M. D. Groenewald en Dr. J. K. A. Hofmeyr.

Eerw. B. Frylinck (de vertegenwoordiger van onze zuster Zending in Nyasaland) en Br. F. van Eeden nemen hunne plaatsen in op den 16den.

De Voorzitter, Ds. C. Pauw, opent de Vergadering met gebed.

De Notulen des vorigen Raads worden gelezen en goedgekeurd.
UIT DE NOTULEN BESLUIT DE RAAD:

1. Aangezien moeilijkheden reeds ontsaan zyn in verband met onze mondelinge overeenkomst met de Universiteits Zending, besluit de Raad dat de Sub-Commissie zoo spoedig mogelyk den Bisschop van Noord Rhodesië zal ontmoeten ten einde de mondelinge overeenkomst schriftelyk te bekrachtigen.

2. De Raad verzoekt de Commissie beleefdelyk duidelyk te bepalen dat 't salaris van Werkstes £50 zal zyn, plus £35 voor logiesgelden; en nieuwe Arbeidsters te wyzen op 't verschil in 't regelement in de Kaapsche en dat van de Vrystaatsche Zending.

Eerw. B. Frylinck wordt hartelyk verwelkomd door den Voorzitter.

De volgende rapporten van Commissieën worden gelezen en aangenomen.

- (a) Rapport van de Commissie aangesteld om uit te vinden omtrent de mogelykheid van meer grond aan te koopen voor de Zending in Fort Jameson.
- (b) Omtrent de proefneming in 't dekken met dak-pannen.
- (c) Omtrent de stichting van handelwinkels op onze Staties door de Zending zelve.

De Sub-Commissie besluiten genomen in 't afgelopen jaar worden gelezen en aangenomen als Raadsbesluiten. (Zie bladzyden 11—12 var dit boek).

Uit de beschryvingspunten besluit de Raad:

1. De zitting van de Raad zal van nu voortaan in Mei wezen in plaats van in Augustus.

2. Omtrent 't aanstellen van een afzonderlyke boekhouder van onze Zending, gevoelt de Raad dat wy dit werk niet met eenig ander thans bestaande werkzaamheid kunnen verbinden.

3. (a) Verlof wordt gegeven om de muur tussen dispens en vryslaapkamer van 't woonhuis te Fort Jameson tot aan 't dak te verhoogen. Onkosten 13/-
- (b) Ook 'n kondekamer aan 't woonhuis te Fort Jameson volgens plan door den Raad goedgekeurd, en een trap aan de zystoep van 't huis. Onkosten £5 18s. 6d.

4. Verlof wordt gegeven tot het bouwen van een gangetje tussen kombuis en eetkamer in de Madzi Moyo pastorie, om de dispens privaat te krygen. Onkosten £2.

5. Verlof wordt gegeven om een beeste kraal van steenen te Madzi Moyo te bouwen volgens plan voorgelegd. 't Dak met pannen te worden gedekt. Ookkosten £40.

6. De principie van handelswinkel van blanken buiten de Zending op onze Staties toetelaten wordt goedgekeurd door den Raad, op termen zooals volgt:—

Vorm door applikant om 'n winkel op Zending grond te worden onderteekend:

“I, the undersigned.....come to an agreement with the Dutch Reformed Mission to put a trading store on their estate at.....subject to the following terms:—

- (1). I promise to contribute to the Mission funds £1 per annm. for every store.
- (2). I agree to the condition of three months notice to leave from either side, in case of disagreement of any kind.

(3). In case of leaving a store, on notice given or otherwise, I agree either to remove the buildings within one month from date of closing down, or in default thereof to waive all claim to the said buildings after expiry of the said term of one month.

7. De Raad vraagt Br. van Eeden om 't fundament van 't kerkgebouw te Madzi Moyo nog dit jaar te voltooiën.

8. Toestemming wordt gegeven tot het afbreken en herbouwen van eenige schoorsteenen die thans onbruikbaar zyn in 't dokters' huis te Madzi Moyo. Onkosten £2 14s.

9. In verband met Sub-Commissie besluit No 2 is de Raad van gevoelen dat wegens de onzekerheid omtrent de ontwikkeling der slaapziekte, het thans niet raadzaam is een nieuwe Statie in 't Nyanji destrikt te beginnen, maar meent dat het noodzakelyk is dadelyk een werker aan te stellen voor Nyanji statie, in plaats van de werkster die daar nu is, wegens de uitgestrektheid van de werkkring.

10. De Raad gevoelt zeer sterk, dat werk dadelyk in het aangrenzende Portugeesch gebied begonnen moet worden daar deze streek reeds onder invloed van 'n beschaving zonder Christendom is, en gevaar loopt in handen der Roomschen te vallen, en stelt 'n Commissie, bestaande uit Ds. Pauw, Ds. Kies en D. Hofmeyr aan om inlichting in te winnen omtrent de mogelykheid of de Transvaalsche Kerk dit zoo spoedig mogelyk zal kunnen ondernemen, en zoo niet, of we zelf daarmee niet kunnen beginnen.

11. De Raad overtuigd zynde van de noodzakelykheid ervan, verzoekt de Commissie bescheidenlyk aan Nyanji Statie een zieken-verpleegster toe te kennen, die ook als vroedvrouw voor de blanken op de andere Staties zal ageeren, en zoo spoedig mogelyk in deze behoefte te voorzien.

12. De Raad stelt een Transport Commissie aan, bestaande uit Bb. Pauw, Kies en van Eeden om by de a.s. Raadszitting rapport te doen aangaande:—

(1). Onkosten van wagens, traction engines en motor wagens.

(2). Onkosten van pad maken tussen Magwero en Mlanda.

(3). Mogelyke vervoer van en naar Tete.

(4). Tegenwoordige vervoer onkosten door de Zending gedragen (op statistieken van afgelopen jaren gegrond).

(5). Eenige andere noodige gegevens dieraangaande.

13. Om de vloeren van de Magwero boeren woning te repareeren stemt de Raad £3 17s. 6d. toe.

14. De Raad besluit dat de Timmerman voor 't tegenwoordige naar Magwero gaat.

15. De Raad stelt een Commissie aan, met macht om te handelen, in verband met de reparatie van het Magwero Kerkgebouw en de beste kraal. Deze Commissie bestaat uit Ds. Pauw, Eerw. Groenewald en Br. F. van Eeden.

16. De Raad, na veel gebed en bespreking is overtuigd dat het wenschelyk en noodzakelyk is zoo spoedig mogelyk over te gaan tot 't stichten van ons eigen Normaal School te Madzi Moyo, en besluit hiertoe om de volgende redenen:—

(a) Onze groote behoefte aan wel-opgeleide onderwyzers; door ons eigen inrichting krygen wy 'n veel grooter getal van zulke onderwyzers dan wanneer we ze elders moeten zenden voor hunne opleiding.

(b) Onze Commissie schynt thans bereid om ons in deze zaak te ondersteunen.

(c) Wy zyn reeds 'n tyd lang zonder de gelegenheid om onderwyzers naar de Normaal School te Mvera te sturen wegens de slaapziekte, en er is geen zekerheid hoelang deze toestand nog zal duren.

(d) Doch al zouden de Slaapziekte moeielykheden ook uit den weg geruimd worden, is de afstand tussen Mvera en onze verste staties onwenschelyk groot.

(e) Ons volk is in vele opzichten verschillend van 't Nyasa volk wat betreft karakter, gewoonten en taal, en daarom zullen de leerlingen zich meer thuis gevoelen in een plaatselyke inrichting.

(f) De algemeene belangstelling in de inrichting zal grooter en levendiger zyn zoo wy ons eigen Normaal School hebben.

(g) Wy hebben thans weinig kans, als Zending, op onderwys gebied zelf te ontwikkelen. Door de oprichting van ons eigen Normaal School kygen wy een meer levend aandeel aan 't opvoedings werk, hetgeen wy van 't uiterst belang beschouwen.

(h) Het voordeel dat wy door onze eigene inrichting zullen behalen zal ruimschoots opwegen tegen de vermeerderde onkosten aan deze inrichting verbonden.

(i) De band tussen ons en de Nyasa Zending der Kaapse Kerk wordt hierdoor niet verbroken, omdat wy hopen in de toekomst leerlingen uit onze Normaal School naar de Evangelisten School in Nyasaland te zenden.

17. De Sub-Commissie wordt gevraagd als Normaal School Commissie te ageeren en by de volgende Raadszitting verslag te doen.

18. De Raad keurt goed 't aankopen van de volgende gereedschap voor Madzi Moyo Statie

(1) Handzaag.	(8) Knyptang.
(2) Ribzaag.	(9) Omslag.
(3) "Crosscut"	(10) "Augur" 1 duim, en 1¼ duim.
(4) Hamer.	(11) Dissel.
(5) Schroeve draaier.	(12) Duimstok.
(6) Tapeline.	(13) Bytels (drie).
(7) Waterpas.	(14) Schaven (drie).

19. Re aankoop van grond te Fort Jameson, vraagt de Raad aan de North Charterland Exploration Company de "first refusal," en indien de N.C.E.C.

weigert, neemt de Raad stappen tot het aankopen van de grond, met goedkeuring van de Commissie thuis.

20. Tot Vice-Voorzitter wordt Eerw. P. J. Smit herkozen.

Tot Secretaris wordt Ds. C. F. Kies gekozen. Als Sub-Commissie ageeren Di. Pauw en Kies en Eerw. P. Smit.

21. Eerw. M. D. Groenewald wordt gekozen om onzen Raad te Mvera in December van dit jaar te vertegenwoordigen tydens de Raadszitting aldaar.

22. Met 't oog op het gevaar van de verspreiding van de Slaapziekte wordt aan de Sub-Commissie en Dr. Hofmeyr opgedragen een protest op te stellen tegen 't in- en uit-voeren van inboorlingen langs wegen waar er Tsetse vliegen zyn, om aan de British South African Company Administratie en aan het Koloniale Kantoor gezonden te worden. [Voor Copy van protest zie pp. 18—20].

23. ARBEIDERS BENOODIGD:

- (a). Daar onze Dokter aanstaande jaar of rusttyd uitgaat verzoek de Raad de Commissie Thuis bescheidenlyk uit te zien naar iemand die gedurende zyn afwezigheid als "locum tenens" kan ageeren.
- (b). Aan de Commissie wordt dringend verzocht alle pogingen aan te wenden in de behoefte aan een Normaal Onderwyzer te voorzien.
- (c). Met 't oog op besluit No 9, verzoeken wy de Commissie dringend ook in deze behoefte te voorzien.
- (d). Daar de behoefte aan 'n Onderwyzeres te Madzi Moyo en te Nsadzu grooter is dan tevoren, koesteren wy 't vaste vertrouwen dat in deze behoefte aanstaande jaar ook voorzien zal worden.
- (e). 'n Zieken Verpleegster (Zie besluit No. 11).

N.B.—Wy wenschen de Commissie erop opmerkzaam te maken dat in April, 1914, Broeders van Schalkwyk en Groenewaldd, Mej R. Marais en waarschyndlyk ook Br. van Eeden op rusttyd uitgaan, en dat de bovengenoemde behoeften daarom destemeer dringend zyn.

24. De Raad verzoekt Ds. C. F. Kies by de stichting van de gemeente te Madzi Moyo in plaats van Ds. Pauw op te treden, daar deze wegens krankheid in zyn familie niet tegenwoordig kan zyn.

25. Daar de gedachte aan het oprichten van een shool voor de kinderen der Zendingen in het veld by de leden des Raads ontstaan is, verzoekt de Raad de Commissie hem te doen weten inhoeverre zy gewillig is ons hierin tegemoet te komen.

26. BEGROOTING VOOR 1912—1913:

	Fort Jameson	Magwero	Madzi Moyo	Nsadzu	Nyanji	Total
Teachers' Pay	150	—	170	25	70	415
Teachers' Food	30	—	30	10	30	100
School Material	5	—	6	3	5	19
Out-School Buildings ...	0	—	3	0	1	4
Medical	0	0	35	0	3	38
Presents	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$2\frac{1}{2}$
Repairs	4	9	11	$2\frac{1}{2}$	5	$31\frac{1}{2}$
Evangelists	1	0	2	5	4	12
Council Travelling ...	2	$2\frac{1}{2}$	9	1	2	$16\frac{1}{4}$
Order of Council	2	0	0	0	7	9
Local Travelling	5	0	6	4	9	24
Incoming & Outg. Mission.	0	0	0	0	0	250
Roads	0	0	2	3	3	8
Mails	0	$1\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{4}$	1	3	$6\frac{1}{2}$
Garden	$\frac{1}{2}$	0	65	1	0	$66\frac{1}{2}$
Building	0	3	40	0	0	43
Cotton	0	150	0	0	0	150
GRAND TOTAL						£1,195 5s.

C. P. PAUW, VOORZITTER,
C. F. KIES, SECRETARIS.

Protest tegen het in- en uit-voeren van Inboorlingen langs wegen waar er Tsetse Vliegen zyn.

KACHITOWE, MPANGWE,

AUGUST, 1912.

SIR,

We, Missionaries of the Dutch Reformed Church working in Northern Rhodesia, in council assembled, feel ourselves compelled from a sense of duty and responsibility towards the natives of this territory, and in the interests of the country as a whole, to urge upon the Administration the immediate and serious consideration of the following facts:—

1. Dr. A. Kinghorn of the Luangwa Valley Sleeping Sickness Commission summarises the conclusions made by the Commission up to January 1912 as follows:—

(a) The human trypanosome in the Luangwa Valley is transmitted by *Glossina Morsitans*.

(b) Approximately 5 p.c. of the flies may become permanently infected, and capable of transmitting the virus.

(c) The period which elapses between the infecting feed of the flies and the date on which they become infective, is approximately 14 days.

(d) An infected fly retains the power of transmitting the disease during its life time, and is infective at each meal.

(e) *Glossina Morsitans* in nature has been found to transmit the human trypanosome.

(f) Certain species of buck viz.: Waterbuck, Hartebeest, Mpala and Warthog have been found to be infected with the human trypanosome.

(g) A native dog has been found to be infected with the human trypanosome.

2. Since the beginning of this year (1912), and just about the time that the Sleeping Sickness Commission at Nawaba incriminated *Glossina Morsitans* as the transmitter of human trypanosomiasis, the rules as to the entry into and exit from the Luangwa Valley Sleeping Sickness area, which were published in the North Eastern Rhodesia Gazette of December, 1910, were considerably modified, and labour recruiting Agents once more became very active, with the result that in the past nine months thousands of natives from this district have been allowed to proceed to Southern Rhodesia via Nyanji and Fundu.

3. Many of these natives are recruited from fly infected districts. Some, no doubt, not far from places where cases of Trypanosomiasis have actually been found.

All proceed through a large fly belt of about 10 miles from Nyanji Southwards.

4. This fly belt runs continuously to Petauke and the Luangwa Valley, where no less than sixteen cases of Sleeping Sickness have been discovered up to date.

5. The news that a native Commissioner in Southern Rhodesia, who has never been above the Zambesi River, has contracted Sleeping Sickness is now officially confirmed.

These facts speak for themselves, but we wish respectfully to urge our case by a few supplementary remarks.

(a) In view of the findings of the Sleeping Sickness Commission, it seems almost inevitable that sooner or later infected fly must make their appearance on the Nyanji-Fundu road, the infection having spread from the Luangwa Valley and surroundings near Petauke.

Every person therefore, travelling by that road runs a very considerable risk of being infected.

(b) Again, with all due regard for the medical examination which is demanded before a native is allowed to proceed Southwards, we believe it to be quite possible for one or more natives actually infected with Trypanosome Rhodesiense to escape detection from time to time, and as they proceed on their journey they must inevitably leave infected fly behind them, which in turn will as certainly infect other individuals.

This seems to have been accomplished already, for one native living not far from Fort Jameson in a fly free district went down as a recruit this year, and was found at Fundu to be infected with Trypanosome Rhodesiense. He was then sent back to Fort Jameson along the same road. (This we understand is done with every native who during the ten days of quarantine at Fundu is found to be running a temperature from whatever cause). By this procedure the chances of infecting fly and of spreading the disease along the whole road are very considerably increased.

(c) Should a newly infected native then escape detection at Fundu, he at once becomes a very grave danger to the Zambesi district through which he passes as well as to Southern Rhodesia, where he must almost inevitably again pass through belts of Clossina Morsitans.

Here again we seem to see a proof that the danger has been realised when we recall to mind the 5th fact stated above.

(d) The repatriation of natives coming from the mines along such a dangerous road as the Nyanji-Fundu, or any other fly infected road is therefore also a very serious menace to the whole of North Eastern Rhodesia as well as to British Central Africa.

(e) In his view of Trypanosomiasis up to February, 1912, the Principal Medical Officer of Northern Rhodesia speaks at length of the great difficulties to be met with in preventing the spread of infection.

He practically admits that:

(a) To destroy all game,

(b) To remove the population into fly-free districts is out of the question; but he recommends inter alia "That certain routes to the exclusion of all others should be used for all natives and others travelling through these areas, and these routes should as far as possible be rendered safe both by the removal of infected cases and by the encouragement of game destruction in their vicinity."

We respectfully submit, Sir, that a road which is infested with Gl. Morsitans for about 90 miles of its course is one of the worst possible roads for the use of all natives, even should the above suggestions of the P.M. Officer be adopted.

But as we have pointed out, even if all game be removed from the neighbourhood of such a road, infected natives will inevitably pass along the road from time to time, and so the infected fly, having no game to live on, will prove the more deadly to the thousands of natives using the road.

In view of all these considerations, Sir, and therefore in the interests of this territory as well as of neighbouring territories, and of the native races for whose welfare you, as Administrator, and we as citizens of the British Empire are largely responsible, we humbly request that all movements of natives along all fly infested roads from one part of this country to another, or from this territory to the South be absolutely forbidden.
